

Робоча програма навчальної дисципліни «Психолого-педагогічна оцінка розвитку дитини з особливими освітніми потребами» для здобувачів ВО першого (бакалаврського) рівня галузі знань **01 освіта/педагогіка** спеціальності **016 Спеціальна освіта** спеціалізації **016.02 Корекційна психопедагогіка** освітньої програми «Олігофренопедагогіка. Здоров'я людини».

Розробники: Зан О.М., асистент кафедри ФТРСЮ
Гаяш О.В., к. пед. наук, доцент кафедри ФТРСЮ

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри ФТРСЮ протокол № 15 від «26» червня 2024 р.

Завідувач кафедри Ярослав ФІЛАК

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання протокол № 12 від «27» червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії: Фелікс ФІЛАК

1. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	4-й	4-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
	7-й	7-й
	Лекції:	
	22	10
	Практичні (семінарські):	
	38	8
Вид підсумкового контролю:	Екзамен	
Форма підсумкового контролю: Екзамен	Самостійна робота:	
	60	78

2. Мета навчальної дисципліни: забезпечення фахової підготовки бакалавра спеціальної освіти, здатного вирішувати завдання навчання та виховання дітей з інтелектуальними порушеннями на основі оволодіння фундаментальними знаннями та методиками корекційно-розвиткової роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

Завдання навчальної дисципліни: розкрити сучасні наукові уявлення про особливості психолого-педагогічної оцінки розвитку дітей з інтелектуальними порушеннями, традиційні підходи та сучасні методи, сформулювати у студентів певні вміння і навички діагностики відхилень інтелектуального розвитку дітей.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

Інтегральна компетентність: - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології й характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

- **ЗК-4.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- **ЗК-7.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- **ЗК-8.** Здатність працювати в команді.
- **ЗК-9.** Здатність до міжособистісної взаємодії.
- **ЗК-10.** Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

- **СК-1.** Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб із особливими освітніми потребами.
- **СК-3.** Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.
- **СК-4.** Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб з особливими освітніми потребами.
- **СК-8.** Готовність до діагностико-консультативної діяльності.
- **СК-9.** Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.
- **СК-11.** Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.
- **СК-13.** Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.

3. Передумови вивчення навчальної дисципліни

Передумовами вивчення навчальної дисципліни **Психолого-педагогічна оцінка розвитку дитини з особливими освітніми потребами** є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП) :

ОК 13. Психопатологія та клінічні основи інтелектуальних порушень

ОК 15. Вступ до спеціальності «Спеціальна освіта»

ОК 17. Психологія дітей з інтелектуальними порушеннями

ОК 21 Психолого-педагогічний супровід розвитку дитини раннього та дошкільного віку з психофізичними порушеннями

ОК

4. Очікувані результати навчання

Відповідно до освітньої програми **Психолого-педагогічна оцінка розвитку дитини з особливими освітніми потребами**, вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.	РН 3

Організувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.	РН 8
Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.	РН 10
Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.	РН 16
Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.	ПРН 17

5. Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: екзамен, тести, презентації на кожному практичному занятті, реферати, есе, різні види групових завдань.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усні відповіді на практичних заняттях, тести з кожної теми, групові завдання.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота, яка включає виконання тестових завдань; підготовка та захист реферату, есе або презентації.

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Шкала контролю змістового модулю

Показники	Бали
Змістовий модульний контроль 1, 2:	
Поточний модульний контроль:	
Письмове опитування за відповідь за кожне із двох теоретичних питань нараховується по 20 балів, два випадково вибраних варіанти тестових завдань оцінюються по 5 балів кожний (кожний варіант тестів містить по 5 тестів, правильне розв'язання кожного тесту оцінюється в 1 бал).	0-50
Бали за активність на практичних заняттях береться середній бал за оцінювання усних відповідей і тестових занять з усіх занять, що множиться на коефіцієнт 6.	0-30
Бали за виконання самостійної роботи: підготовка та захист реферату або презентації за обраною темою.	0-20
Загальна оцінка	0 - 100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Бали	Критерії оцінки
20	якщо відповідь повна і правильна, з прикладами та поясненнями
15	якщо відповідь по суті правильна, але не повна
10	якщо відповідь обмежується визначенням окремих понять, відсутні приклади та пояснення
5	якщо відповідь обмежується визначенням окремих понять, з помилками
0	якщо відповідь не розкриває суті або не зроблена спроба відповісти на запитання

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий семестровий контроль включає наступний вид контролю: екзамен.

Екзамен є заключним підсумковим видом контролю у другому семестрі першого навчального року. До екзамену допускаються студенти, що отримали не менше 35 балів як середнє арифметичне за результатами першого і другого змістових модулів.

Студенти, в яких оцінки за результатами середнього арифметичного першого і другого модульних контролів дорівнюють або є вищими за 60 балів, можуть не приймати участі в екзаменаційному контролі, але за бажанням вони можуть покращити свої бали, прийнявши участь в здачі екзамену.

Під час екзамену здобувач дає усні відповіді на 2 теоретичних питання, кожне з яких оцінюється по 40 балів відповідно до критерію оцінювання теоретичної підготовленості, та розв'язує два випадково вибрані варіанти тестових завдань, кожний з яких оцінюється в 10 балів. Максимальна оцінка за підсумковий модульний контроль складає 100 балів відповідно до шкали оцінювання національної та ЄКТС.

Нарахування балів за теоретичну підготовленість студентів на підсумковому контролі

Бали	Критерії оцінки
40	якщо відповідь повна і правильна, з прикладами і поясненнями якщо
35	відповідь повна і правильна, але є тільки окремі приклади і пояснення
30	якщо відповідь по суті правильна, але з незначними помилками
25	якщо питання висвітлено правильно приблизно наполовину, є наведені приклади і пояснення
20	якщо відповідь містить правильно висвітлені теоретичні поняття приблизно наполовину, наведені приклади, але відсутні пояснення
15	якщо відповідь обмежується тільки визначенням необхідних понять без пояснень і прикладів
10	якщо відповідь обмежується визначенням окремих понять
5	наявна спроба відповісти на поставлені питання, більшість понять висвітлені з помилками
0	якщо відповідь не розкриває суті або не зроблена спроба відповісти на поставлені запитання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Структура навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. Теоретичні основи інтелектуального розвитку в олігофренопедагогіці

Тема 1. Лекція 1. Теорії інтелекту в психології. Розуміння особливостей психічного та інтелектуального розвитку. Психологічні теорії інтелекту: П.Векслер, Ж.Піаже, Б.Ананьєв, Дж.Кеттел, Л.Виготський. Сучасні теорії соціального та емоційного інтелекту. Інтелектуальні порушення. Ступені інтелектуальних порушень. Психодіагностика. Основні поняття: інтелект, шкали (фактори) інтелекту, розвиток, психічний розвиток, тести, психодіагностика.

Тема 2. Мислення як особливий вид вищої психічної діяльності та основа інтелектуальних процесів. Мислення як вища психічна функція людини. Мислення як спосіб пізнання світу людиною. Ознаки, функції та види мислення. Узагальнення, класифікація та умовиводи. Мислення та мовлення.

Тема 3. Діагностика психічного розвитку дітей раннього віку. Психологічні особливості діагностики дітей раннього віку. Поняття розвитку та дозрівання. Психічний розвиток. Критерії оцінювання психічного розвитку дітей раннього віку. Діагностика особливостей розвитку дітей раннього віку Манової-Томової (календарний вік та вік розвитку (психічний вік). Комплексна діагностика психічного розвитку дітей раннього віку. Смирнової, Л.Галігузової (психічний розвиток та активність дитини: спілкування та діяльність). Основні поняття теми: розвиток, дозрівання, психічний розвиток, онтогенез, психодіагностика, діагностичні критерії, діагностичні показники, методики якісної оцінки явищ та процесів.

Тема 4. Методика діагностики відхилень в інтелектуальному розвитку молодших школярів (Н.Стадненко, Т.Ілляшенко, А.Обухівська). Психометричний підхід та якісна оцінка порушення психофізичного розвитку в спеціальній психології. Структура дефекту за Л.Виготським. Роль навчання в психічному розвитку дітей з психофізичними особливостями. Сучасна термінологія «інтелектуальні порушення». Здатність до навчання, наукуваність, навчуваність (Б.Ананьєв, Н.Менчинська, Н.Стадненко, А.Обухівська). Компоненти наукуваності. Основні поняття теми: структура дефекту, психічний розвиток, інтелектуальні порушення, труднощі у навчанні, наукуваність.

МОДУЛЬ 2. Методи психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини з особливими освітніми потребами

Тема 5. Діагностичний блок I: дослідження просторових уявлень та просторового орієнтування.

Просторова орієнтація та конструктивний праксис як основа мисленневих операцій.

Візуальний образ геометричних фігур, здатність утримувати та впізнавати контур геометричних фігур у просторі. Сприймання та здатність впізнавати цілісний візуальний образ. Рівні виконання та рівні допомоги під час виконання завдань блоку I.

Основні поняття теми: сприймання, мислення.

Тема 6. Діагностичний блок II: дослідження узагальнення змістовного матеріалу з опорою на наочність.

Оперування наявним досвідом здобутим при спілкуванні з дорослими, однолітками, як показник інтелектуального розвитку.

Основні поняття: функціональні призначення предметів, родові ознаки, абстрагування.

Тема 7. Діагностичний блок III: узагальнення наочного матеріалу на основі перцептивних дій.

Мисленнєві операції: аналіз, синтез, абстрагування та узагальнення наочного матеріалу на рівні сприймання. Успішність залежить не лише від обізнаності, а також від розвитку перцептивних дій.

Основні поняття: мисленнєві операції.

Тема 8. Діагностичний блок IV: вивчення здатності розкривати причинно-наслідкові зв'язки у наочно-зображеній діяльності.

Розуміння нісенітниць. Здатність визначати послідовність подій та визначати прихований зміст сюжетних зображень. Здатність визначити значення слів та взаємозворотніх висловів. Критерії оцінки діяльності: контакт, інтерес до завдань, практичні дії, темп виконання та працездатність. Мовленнєве опосередкування діяльності.

Основні поняття теми: мислення, логічне мислення.

Тема 9. Діагностичний блок V: дослідження інтелектуальної діяльності дитини на вербальному матеріалі.

Розвиток мовлення та словесно-логічного мислення. Висловлення суджень, міркувань, визначення понять у дітей з інтелектуальними порушеннями та важкими порушеннями мовлення.

Основні поняття: словесно-логічне мислення, важкі порушення мовлення, свідомість, інтелектуальний розвиток.

Тема 10. Інтерпретація результатів діагностики. Висновки.

Інтерпретація якісних характеристик рівня виконання завдань.

7. Структура навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретичні основи інтелектуального розвитку в олігофренопедагогіці		Форма навчання: <i>денна/заочна</i>			
1.	Тема 1. Теорії інтелекту в олігофренопедагогіці. Розуміння особливостей психічного розвитку дитини з інтелектуальними порушеннями .	лекції 2	лаб. -	прак -	Разом 2
2.	Тема 2. Мислення як особливий вид вищої психічної діяльності та основа інтелектуальних процесів.	2	-	-	2
3.	Тема 3 Діагностика психічного розвитку дітей раннього віку	2	-	2	2
4.	Тема 4. Методика діагностики відхилень в інтелектуальному розвитку молодших школярів (Н.Стадненко, Т.Ілляшенко, А.Обухівська).	4/2	-	4/1	8/3
Разом за змістовим модулем 1		10/2	-	6/1	16/3
Модуль 2. Практичні методи психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини з особливими освітніми потребами					
5.	Тема 5. Діагностичний блок I: дослідження просторових уявлень та просторового орієнтування.	2/2	-	6/1	8/3
6.	Тема 6. Діагностичний блок II: дослідження узагальнення змістовного матеріалу з опорою на наочність.	2/2	-	6/1	8/3
7.	Тема 7. Діагностичний блок III: узагальнення наочного матеріалу на основі перцептивних дій	2/1	-	6/1	8/2
8.	Тема 8. Діагностичний блок IV: вивчення здатності розкривати причинново-наслідкові зв'язки у наочно-зображеній діяльності	2/1	-	6/1	8/2
9.	Тема 9. Діагностичний блок V: дослідження інтелектуальної діяльності дитини на вербальному матеріалі	2/1	-	4/1	6/2
10.	Тема 10. Інтерпретація результатів діагностики. Висновки.	2/1		4/2	6/3
Разом за змістовим модулем 2		22/8	-	32/9	54/17
Усього годин		22/10	-	38/8	60/18

8. Теми практичних занять

№ П/П	Назва теми	Кількість годин
	Модуль 1. Теоретичні основи інтелектуального розвитку в олігофренопедагогіці.	
1.	Тема 1. Історія розвитку психодіагностичних методів. Підготувати презентацію про основні наукові положення теорії інтелекту ”Погляди О.Р. Лурія, О.М. Леонтьєва, Л.О. Бадаляна.”	2
2.	Тема 2. Теоретико-методологічні основи вивчення дітей з ООП. Методологічні принципи психолого-педагогічної діагностики розвитку в дітей. Категорії дітей з порушенням психофізіологічного розвитку. Специфічні закономірності характерні для окремих видів порушенням психофізіологічного розвитку. Завдання діагностики порушень розвитку та її етапів.	2
3.	Тема 3. Специфічні закономірності характерні для окремих видів порушенням психофізіологічного розвитку. Завдання діагностики порушень розвитку та її етапів.	2
4.	Тема 4. Програма педагогічного вивчення дітей з особливостями розвитку. Диференціальна діагностики в спеціальній педагогіці.	2
5.	Тема 5. Спеціальні умови для отримання інформативних та об’єктивних результатів психолого-педагогічного вивчення дитини. Вимоги організації проведення процедури обстеження. Етапи діагностики дитини.	2/1
	Модульне контрольне оцінювання :	2
	Всього за змістовим модулем:	12/1
	Модуль 2. Практичні методи психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини з особливими освітніми потребами	
6.	Тема 6. Протокол обстеження. Методи психологічного вивчення дітей з ООП: метод бесіди, спостереження, опитування педагогів, батьків. експериментального вивчення.	2/1
7.	Тема 7. Види допомоги дітям при використанні методики. Показники для оцінки потенційних можливостей дитини.	2/1
8.	Тема 8. Охарактеризуйте вивчення відхилень у розвитку дитини (тести Біне-Сімона, тест Векслера).	3
9.	Тема 9. Розкрийте основні компоненти научуваності (Б.Ананьєв, Н.Стадненко).	3/1
	Тема 10. Аналіз методики діагностики інтелекту Стадненко Н.М., Ілляшенко Т.Д., Обухівської А.Г. Діагностична робота.	4/1

	Тема 11. Діагностичний маршрут, планування та напрями комплексної оцінки. Матриці Равена. Предметна класифікація (Семаго). Аналогії (Семаго). Четвертий зайвий. Нісенітниця.	4/1
	Тема 12. Опрацювати Тест П'єрона-Рузера. Коректурні проби. Фігури Поппельрейтера. Фігури Тенслі.	3/1
	Тема 13. Гештальт-тест Бендер. Кубики Кооса. Особистісний профіль (Самохвалова А.Г.) 7 шкал. Консультування учасників освітнього процесу за результатами обстеження.	3/1
Модульне контрольне оцінювання :		2
Всього за змістовим модулем:		26/7
Разом:		38/8

9. САМОСТІЙНА РОБОТА

№п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Об'єднатись у пари та провести для свого партнера психодіагностику інтелекту за одним із тестів: тест Амтхауера, тест Равена, тест Векслера, тест «Доміно», діагностика емоційного інтелекту Холла. Форма подання: протокол дослідження (особові дані, бланк для результатів діагностики, висновки), листок обробки даних, методичні матеріали до проведення тесту (мета, зміст, інструкція, ключі, роздатковий матеріал, інтерпретація). Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.	10/12
2.	Діагностика психічного розвитку дітей раннього віку. Підготуйте необхідні матеріали для проведення діагностики Манової-Томової: теоретичну частину, бланк протоколу, ключі та інтерпретацію, роздаткові матеріали. Підготуйте необхідні матеріали для проведення діагностики психічного розвитку дітей раннього віку за методикою О.Смирнової, Л.Галігузової: теоретичну частину, бланк протоколу, ключі та інтерпретацію, обладнання. Оберіть певний віковий період та показник розвитку. Форма подання: бланк протоколу, бланк обрахунків, ключі та інтерпретація, теоретична частина. Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.	10/12
3.	Методика діагностики відхилень в інтелектуального розвитку молодших школярів (Н.Стадненко, Т.Ілляшенко, А.Обухівська). Підготуйте матеріали для проведення діагностики відхилень в інтелектуальному розвитку Н.Стадненко, Т.Ілляшенко, А.Обухівської: протокол, таблиці оцінки результатів виконання завдань та оцінки діяльності, інструкції до завдань.	10/12

	<p>Форма подання: у вигляді схеми, таблиці. Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.</p>	
4.	<p>Діагностичний блок I: просторова орієнтація. Підготувати роздатковий матеріал для виконання I блоку діагностичних завдань, представити зміст завдання, рівні виконання та рівні допомоги. Форма подання: у вигляді схеми, таблиці. Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.</p>	8/12
5.	<p>Діагностичний блок II, III: завдання на узагальнення. Підготувати роздатковий матеріал для виконання II і III блоку діагностичних завдань, представити зміст завдання, рівні виконання та рівні допомоги. Форма подання: у вигляді схеми, таблиці. Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.</p>	8/12
6.	<p>Діагностичний блок IV, V. Оцінка якісних характеристик діяльності дитини. Висновки та рекомендації. Підготувати роздатковий матеріал для виконання IV і V блоку діагностичних завдань, представити зміст завдання, рівні виконання та рівні допомоги. Форма подання: у вигляді схеми, таблиці. Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.</p>	10/12
7.	Підготувати матеріали для перевірки.	4/6
Разом:		60/78

10. Перелік питань до іспиту

Питання для підготовки:

1. Історія розвитку психодіагностичних методів. Сучасні погляди на порушення психофізичного розвитку дітей. Методологічні принципи психолого-педагогічної діагностики.
2. Завдання та методи психолого-педагогічної діагностики.
3. Розвиток закордонних психолого-педагогічних методів. Розробка психодіагностичних технологій.
4. Труднощі дослідження інтелектуальних порушень.
5. Погляди О.Р. Лурія, О.М. Леонтьєва, Л.О. Бадаляна.
6. Методологічні принципи психолого-педагогічної діагностики розвитку в дітей.
7. Категорії дітей з порушенням психофізіологічного розвитку.
8. Завдання діагностики порушень розвитку та її етапів.
9. Сімейний анамнез. Індивідуальний анамнез.

10. Оцінка психічного стану дитини. Бесіди з батьками – частина комплексного вивчення дитини з ООП.
11. Необхідність звернення до медичних спеціалістів.
12. Соціально-педагогічне вивчення мікросоціальних умов впливу.
13. Психологічне вивчення з ООП. Психолого-педагогічна характеристика.
14. Рекомендації щодо складання характеристики.
15. Диференціальна діагностики в спеціальній педагогіці.
16. Спеціальні умови проведення психолого-педагогічного вивчення дитини.
17. Етапи діагностики дитини.
18. Протокол обстеження.
19. Методи психологічного вивчення дітей з ООП: метод бесіди, спостереження, опитування педагогів, батьків.
20. Види допомоги дітям при використанні методики.
21. Показники для оцінки потенційних можливостей дитини.
22. Психолого-педагогічна діагностика дітей шкільного віку. Особливості молодшого шкільного віку.
23. Особливості психолого-педагогічного вивчення молодших школярів. Психічні новоутворення молодшого шкільного віку.
24. Аналіз методики діагностики інтелекту Стадненко Н.М., Ілляшенко Т.Д., Обухівської А.Г.
25. Діагностичний маршрут, планування та напрями комплексної оцінки. Матриці Равена. Предметна класифікація (Семаго). Аналогії (Семаго). Четвертий зайвий. Нісенітниця. Тест П'єрона-Рузера. Коректурні проби. Фігури Поппельрейтера. Фігури Тенслі. Кубики Кооса. Особистісний профіль (Самохвалова А.Г.) 7 шкал.
26. Розкрийте зв'язок між просторовою орієнтацією та мисленням.
27. Охарактеризуйте особливості сприймання візуальних образів (геометричних фігур у просторі) та здатності мислити.
28. Охарактеризуйте особливості рівнів виконання завдань I блоку діагностики відхилень інтелектуального розвитку.
29. Розкрийте особливості рівнів допомоги під час виконання завдань I блоку діагностики відхилень інтелектуального розвитку.
30. Розкрийте сутність II блоку діагностики.
31. Охарактеризуйте відмінності між узагальненням із опорою на образний та логічний зміст.
32. Охарактеризуйте особливості рівнів виконання завдань II блоку діагностики відхилень інтелектуального розвитку.
33. Розкрийте особливості рівнів допомоги під час виконання завдань II блоку діагностики відхилень інтелектуального розвитку.
34. Розкрийте сутність основ логічного мислення (визначення послідовності подій, прихованого змісту).
35. Розкрийте сутність основ логічного мислення (розуміння нісенітниць).
36. Охарактеризуйте особливості здатності дитини визначати значення слів та взаємозворотніх відношень.
37. Розкрийте особливості оцінювання якості діяльності дитини під час виконання III блоку.
38. Охарактеризуйте особливості рівнів виконання завдань III блоку діагностики відхилень інтелектуального розвитку.
39. Розкрийте особливості рівнів допомоги під час виконання завдань III блоку діагностики відхилень інтелектуального розвитку.
40. Розкрийте особливості оцінювання якості діяльності дитини під час виконання IV блоку.
41. Охарактеризуйте особливості рівнів виконання завдань IV блоку діагностики відхилень інтелектуального розвитку.

42. Розкрийте особливості рівнів допомоги під час виконання завдань IV блоку діагностики відхилень інтелектуального розвитку.
43. Розкрийте особливості рівнів допомоги під час виконання завдань V блоку діагностики відхилень інтелектуального розвитку.
44. Розкрийте особливості оцінювання якості діяльності дитини під час виконання V блоку.
45. Охарактеризуйте особливості рівнів виконання завдань V блоку діагностики відхилень інтелектуального розвитку.
46. Консультування учасників освітнього процесу за результатами обстеження.
47. Спілкування за результатами обстеження з батьками або особами, які їх замінюють.

Практичне завдання

Творче завдання передбачає розбір діагностичної ситуацій (визначається під час іспиту).

11. Рекомендована література

Основна література:

1. Алексеева Ю.А. Психодіагностика дітей та підлітків [Текст] : для психодіагностичної практики студентів : навчально-методичний посібник / Ю. А. Алексеева, О. Г. Артемчук, О. М. Шишова ; Міністерство освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Інститут соціології, психології та управління. - Київ : [б. в.], 2011. - 105 с.
2. Галян І.М. Психодіагностика : навчальний посібник І. М. Галян. - 2-ге вид., стереотип. - Київ : Академвидав, 2011. - 464 с.
3. Стадненко Н.М., Ілляшенко Т.Д., Обухівська А.Г. Методика діагностики готовності до навчання в школі дітей шестирічного віку. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2001. – 20 с.
4. Галян І.М. Психодіагностика: навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2011. 464 с.
5. Горбунова В.В. Експериментальна психологія в схемах і таблицях: навчальний посібник. Київ : «ВД «Професіонал», 2009. 208 с.
6. Консультативно-діагностичний супровід дітей з особливими освітніми потребами в діяльності психолого-медико-педагогічних консультацій : посіб. / за ред. А. Г. Обухівської.
7. Юрченко В. М. До проблеми психологічного вивчення сенсорноперцептивної сфери людини. Проблеми загальної та педагогічної психології: збірник наукових праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. Т. XIII, част. 6. Київ. 2011. С. 420-429.

Допоміжна:

1. Методика діагностики відхилень у розумовому розвитку молодших школярів та старших дошкільників / Стадненко Н.М., Ілляшенко Т.Д., Борщевська Л.В., Обухівська А.Г. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 1998.
2. Гаврилов О. В. Особливі діти в закладі і соціальному середовищі: навч. посіб / О. В. Гаврилов.– Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2009. – 308 с.

Інформаційні джерела:

1. ІРЦ : комплексна психодіагностика оцінки розвитку дітей. URL : <https://giuntipsy.com.ua/irc/reporting/>
2. Як оцінюватимуть особливі освітні потреби дітей в ІРЦ. URL : <https://nus.org.ua/articles/yak-otsinyuvatymut-osoblyvi-osvitni-potreby-ditej-v-irts/>
3. Методика реабілітації когнітивних дисфункцій. URL : <https://giuntipsy.com.ua/erica/cognitive-dysfunctions/>
4. Створення системи ранньої комплексної допомоги дітям з особливими освітніми потребами в Україні. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/serpneva-konferencia/do/9-sistema-rannoї-diagnostiki-ta-korektsii.pdf>
5. Нейропсихологічний підхід у корекції розвитку дітей з психофізичними порушеннями. URL : <http://aqce.com.ua/download/publications/231/210.pdf/>
6. Центр раннього втручання «Джерело». URL : <https://dzherelocentre.org.ua/kontakty/>
7. Основи діагностичної діяльності корекційного педагога в роботі з дітьми з комплексними порушеннями розвитку. URL : <http://ispukr.org.ua/?p=5105#.YBAqyOgzbIU>
8. Are developmental disorders like cases of adult brain damage? Implications from connectionist modelling. URL : <https://www.cambridge.org/core/journals/behavioral-and-brain->

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)